

การศึกษาสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว

นางสาว จินดาพร พินพงษ์ทรัพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-2002-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF CHINESE IDIOMATIC EXPRESSIONS
CONSISTING OF MORE THAN
FOUR CHARACTERS

MISS JINDAPORN PINPONGSUB

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Chinese
Department of Eastern Languages
Faculty of Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2002
ISBN 974-17-2002-5

จินดาพร พินพทวิทย์: การศึกษาสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว (A STUDY OF CHINESE IDIOMATIC EXPRESSIONS CONSISTING OF MORE THAN FOUR CHARACTERS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประพิณ มโนมัยวิบูลย์, 206 หน้า. ISBN 974-17-2002-5

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว และเปรียบเทียบความหมายที่คล้ายคลึงกันของสำนวนจีนและสำนวนไทย ผลการศึกษาพบว่า สำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว ประกอบด้วยจำนวนตัวอักษรตั้งแต่ 5-14 ตัว ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ สำนวนจีนที่จบความในวรรคเดียว สำนวนจีนที่มีสองวรรค ทั้งสองวรรคมีจำนวนคำเท่ากัน สำนวนจีนที่มีสองวรรค แต่จำนวนคำของทั้งสองวรรคไม่เท่ากัน มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนตัวอักษรในสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว ซึ่งสามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนแปลงเป็นสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษร 4 ตัว และการเปลี่ยนแปลงที่ยังคงเป็นสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงความหมาย และการเปลี่ยนแปลงการใช้คำของสำนวนจีนด้วย

ผลการเปรียบเทียบความหมายที่คล้ายคลึงกันของสำนวนจีนและสำนวนไทยนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน สิ่งที่น่าสนใจเปรียบเทียบมีส่วนคล้ายกัน สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน แต่สิ่งที่น่าสนใจเปรียบเทียบต่างกัน สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน แต่ในสำนวนไทยไม่มีการเปรียบเทียบ สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน และไม่มีการเปรียบเทียบในทั้งสองภาษา

ภาควิชา.....ภาษาตะวันออก.....

สาขาวิชา.....ภาษาจีน.....

ปีการศึกษา.....2545.....

ลายมือชื่อนิสิต.....จินดาพร พินพทวิทย์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ประพิณ มโนมัยวิบูลย์.....

4280114322 : MAJOR : CHINESE

KEYWORDS : CHINESE IDIOMATIC EXPRESSIONS/MORE THAN FOUR CHARACTERS

JINDAPORN PINPONGSUB : A STUDY OF CHINESE IDIOMATIC EXPRESSIONS

CONSISTING OF MORE THAN FOUR CHARACTERS. THESIS ADVISOR :

ASSOCIATE PROFESSOR PRAPIN MANOMAIVIBOOL, Ph.D. 206 pp. ISBN 974-

17-2002-5

This thesis aims to study Chinese idiomatic expressions consisting of more than four characters and to compare the meanings of those Chinese idiomatic expressions with Thai idiomatic expressions. The study finds that such Chinese idiomatic expressions consist of 5 to 14 characters and can be divided into 3 categories: Chinese idiomatic expressions that complete within a single line; Chinese idiomatic expressions that are divided into two parts and both parts have the same number of characters; and Chinese idiomatic expressions that are divided into two parts but the two parts have different number of characters. There are changes the number of characters in the Chinese idiomatic expressions with more than four characters. The changes can be divided into two categories which are: the change into Chinese idiomatic expressions consisting of four characters and the change into Chinese idiomatic expressions consisting of more than four characters. Besides, there are also the change of meanings and the change of words used.

The results of the comparison between the meanings of Chinese idiomatic expressions consisting of more than four characters and those of Thai idiomatic expressions can be divided into 4 categories; the Chinese idiomatic expressions which have the same or similar meaning to Thai idiomatic expressions and the objects used for comparison are similar; Chinese idiomatic expressions which have the same or similar meanings to Thai idiomatic expressions and the objects used for comparison are different; Chinese idiomatic expressions which have the same or similar meanings to Thai idiomatic expressions but there are no comparison in Thai idiomatic expressions; Chinese idiomatic expressions which have the same or similar meanings to Thai idiomatic expressions but there are no comparison in both of the languages.

Department ..Eastern Languages.....	Student's signature.....	<i>Jindaporn Pinpongsub</i>
Field of study..Chinese.....	Advisor's signature.....	<i>Prapin Manomaiyibool</i>
Academic year..2002.....		

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ดร. ประพิน มโนมัยวิบูลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้ความกรุณาอย่างสูงในการสละเวลาให้คำแนะนำ และช่วยเหลือตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์หยาง เทียนเกอ ตลอดจนอาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ช่วยให้ความรู้และคำแนะนำที่ดีต่อการทำวิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ น้องๆทุกคนในครอบครัว รวมทั้งเพื่อนๆน้องๆที่คอยสนับสนุน และเป็นกำลังใจให้สามารถทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	1
1.3 สมมติฐานในการวิจัย.....	2
1.4 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	2
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	3
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยนี้.....	3
1.8 ระบบสัญลักษณ์ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์.....	3
2 ประเภทของจำนวนเงินที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว.....	5
2.1 จำนวนเงินที่จบความในวรรคเดียว.....	5
2.2 จำนวนเงินที่มีสองวรรค ทั้งสองวรรคมีจำนวนค่าเท่ากัน.....	6
2.3 จำนวนเงินที่มีสองวรรค แต่จำนวนค่าของทั้งสองวรรคไม่เท่ากัน.....	8
2.4 จำนวนเงินที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัวที่ปรากฏ ในพจนานุกรมจำนวนเงิน.....	9
2.4.1 จำนวนเงินที่ประกอบด้วยตัวอักษร 5 ตัว.....	10
2.4.2 จำนวนเงินที่ประกอบด้วยตัวอักษร 6 ตัว.....	18
2.4.3 จำนวนเงินที่ประกอบด้วยตัวอักษร 7 ตัว.....	26
2.4.4 จำนวนเงินที่ประกอบด้วยตัวอักษร 8 ตัว.....	31
2.4.5 จำนวนเงินที่ประกอบด้วยตัวอักษร 9 ตัว.....	50
2.4.6 จำนวนเงินที่ประกอบด้วยตัวอักษร 10 ตัว.....	50
2.4.7 จำนวนเงินที่ประกอบด้วยตัวอักษร 12 ตัว.....	52
2.4.8 จำนวนเงินที่ประกอบด้วยตัวอักษร 14 ตัว.....	52

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3	ลักษณะของสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว	53
3.1	ที่มาของสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว.....	53
3.1.1	สำนวนจีนที่มาจากเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์	53
3.1.2	สำนวนจีนที่มาจากนิทานสุภาษิต.....	56
3.1.3	สำนวนจีนที่มาจากสำนวนซึ่งเป็นถ้อยคำที่มีชื่อเสียงในสมัยก่อน.....	58
3.2	โครงสร้างไวยากรณ์ของสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว.....	60
3.2.1	สำนวนจีนที่มีวรรคเดียว.....	60
3.2.1.1	ความสัมพันธ์แบบประธานกับภาคแสดง	60
3.2.1.2	ความสัมพันธ์แบบกริยากับกรรม	61
3.2.1.3	ความสัมพันธ์แบบกริยากับส่วนเสริมกริยา	61
3.2.1.4	ความสัมพันธ์แบบส่วนหลักกับส่วนขยาย.....	61
3.2.1.5	ความสัมพันธ์แบบมีคำสองหน้าที่	62
3.2.2	สำนวนจีนที่มีสองวรรค	63
3.2.2.1	ความสัมพันธ์แบบคู่ขนาน	64
3.2.2.2	ความสัมพันธ์แบบต่อเนื่อง	64
3.2.2.3	ความสัมพันธ์แบบจุดมุ่งหมาย.....	65
3.2.2.4	ความสัมพันธ์แบบเหตุและผล	65
3.2.2.5	ความสัมพันธ์แบบสมมุติ	66
3.2.2.6	ความสัมพันธ์แบบเพิ่มความหมายวรรคหน้า.....	66
3.2.2.7	ความสัมพันธ์แบบบอกความขัดแย้ง	67
3.2.2.8	ความสัมพันธ์แบบบอกความให้เลือกเอา.....	67
3.3	การเปลี่ยนแปลงจำนวนตัวอักษรของสำนวนจีนที่ประกอบด้วย ตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว	68
3.3.1	การเปลี่ยนแปลงเป็นสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว.....	68
3.3.1.1	ปัจจุบันเป็นสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษร 4 ตัว.....	69
3.3.1.2	ปัจจุบันเป็นสำนวนจีนในรูปที่ประกอบด้วยตัวอักษร 4 ตัว และในรูปสำนวนเดิมด้วย	69

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.3.2	การเปลี่ยนแปลงที่ยังคงเป็นสำนวนจีนที่ประกอบด้วย ตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว.....	70
3.3.3	ลักษณะการลดจำนวนตัวอักษรของสำนวนจีน	71
3.3.3.1	คงไว้เฉพาะส่วนที่สามารถสรุปความหมายของสำนวนเดิม.....	71
3.3.3.2	ตัดคำไม่พบในสำนวนเดิมออก	73
3.3.3.3	คงไว้เฉพาะส่วนหน้าหรือส่วนหลังของสำนวนเดิม	74
3.4	การเปลี่ยนแปลงความหมายของสำนวนจีนที่ประกอบด้วย ตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว.....	77
3.4.1	การเปลี่ยนแปลงความหมายโดยที่จำนวนตัวอักษรไม่เปลี่ยน.....	77
3.4.2	การเปลี่ยนแปลงความหมายซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงจำนวนตัวอักษร ...	80
3.5	การเปลี่ยนแปลงการใช้คำของสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว...	83
4	สำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัวซึ่งมีความหมายเหมือนหรือ คล้ายคลึงกับสำนวนไทย.....	87
4.1	สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบมีส่วนคล้ายกัน	88
4.2	สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน แต่สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบต่างกัน	95
4.3	สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน แต่ในสำนวนไทยไม่มีการเปรียบเทียบ	112
4.4	สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน และไม่มีการเปรียบเทียบในทั้งสองภาษา.....	113
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	115
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	115
5.1.1	รูปแบบสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว.....	115
5.1.2	ลักษณะของสำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัว	116
5.1.3	สำนวนจีนที่ประกอบด้วยตัวอักษรมากกว่า 4 ตัวซึ่งมีความหมายเหมือน หรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทย.....	119

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

5.2	ข้อพิงสังเกตและข้อเสนอแนะ.....	120
5.2.1	ข้อพิงสังเกต.....	120
5.2.2	ข้อเสนอแนะ.....	122
	รายการอ้างอิง.....	126
	ภาคผนวก.....	130
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	206